

Bisztriczki Sára

Érzelemkifejező metaforák vizsgálata különböző korosztályokban

Az érzelmek verbális kifejezésének egyik jellegzetes módja a metaforák használata, amelyek kulcsfontosságúak az elvont fogalmak konceptualizációjában. Kutatásomban az érzelmet kifejezésben megjelenő metaforákat vizsgálom, különös tekintettel a korosztályos különbségekre. A kognitív nyelvészet keretében, a fogalmi és kognitív metaforaelmélet alapján elemeztem a jelenséget. Az adatfelvétel Google Űrlapokon keresztül, heterogén hálóba mintavétellel és kvantitatív módszerrel zajlott. A kérdőívben Kövecses Zoltán fogalmi metaforáit vetettem össze a válaszadók egyéni megfogalmazásaival, az asszociáció és a verbális kifejezés kapcsolatát keresve. Emellett vizsgáltam, hogy a résztvevők milyen hőérzeteket társítanak különböző érzelmekhez. Az 532 kitöltő hét korcsoportba sorolása lehetővé tette hipotéziseim igazolását: egyrészt kimutathatók életkori különbségek a metaforizációban, másrészt a nyelvi kreativitás nem csupán a fiatalabb korosztályokra jellemző, hanem az idősebb beszélők nyelvhasználatában is tetten érhető. Eredményeim között szerepel az asszociáció és a nyelvi megjelenítés között felfedezett korreláció, valamint az, hogy bizonyos érzelmek (pl. boldogság) metaforizációja életkortól független, míg másoké (pl. szerelem) jelentősen módosul az évek előrehaladtával. A vizsgálat új kérdéseket is felvetett, ezért a kutatás jelenleg is zajlik kvalitatív kutatási módszerekkel.

Borjáti Balázs

Antiszemizmus Szigetváron a reformkortól az 1920-as évekig

A Baranya megyei Szigetváron egykor nagy létszámú zsidó közösség élt, amely tevékenyen részt vett a település gazdasági, társadalmi és kulturális életében egyaránt. A helybeli zsidók közül többen jelentős vagyona tettek szert, ott voltak a szigetvári elit soraiban, ám társadalmuk vagyoni és társadalmi helyzet tekintetében is erősen differenciált volt. Zsidók és nemzsidók viszonyát Szigetváron általában a békés együttélés jellemezte, azonban volt néhány eset, amely antiszemita indíttatású cselekményekhez, sőt, pogromokhoz vezetett. Például 1828-ban egy előljáró választás korbácsolta fel a városi lakosság indulatait, 1883-ban pedig a tiszaezlári vérvádpertben hozott felmentő ítélet indított el országos szintű zavargás hullámot, amelybe Szigetvár is bekapcsolódott. Bár korábban is akadtak egyéni zsidóellenes kirohanások a szigetvári polgárok részéről, a városban csak az I. világháborút követően kezdett el ténylegesen erősödni az antiszemizmus, amelynek különféle megnyilvánulásai nyomon követhetők a sajtóban. Az 1919-es elmaradt pogrom, az I. világháborús emlékmű körüli botrányok,